

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

9 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 1010

10-08-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണത്തിനെതിരായ പ്രതിരോധം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി</p>	<p align="center">ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങളിൽ ജീവനും കൃഷിക്കും നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ ആശങ്ക പരിഹരിക്കാൻ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് വനമേഖലയോട് ചേർന്ന് താമസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p>1. ജനവാസ മേഖലയോട് ചേർന്ന് വരുന്ന വനാതിർത്തികളിൽ സൗരോർജ്ജ വേലി, സൗരോർജ്ജ തൂക്കുവേലി, ആന പ്രതിരോധ മതിലുകൾ, കിടങ്ങുകൾ, ക്രാഷ്ഗാർഡ് റോപ്പ് ഫെൻസിംഗ്, റെയിൽ ഫെൻസിംഗ്, ജൈവവേലി എന്നിവ നിർമ്മിക്കുകയും കാലാകാലങ്ങളിൽ ഫണ്ടിന്റെ ലഭ്യതയനുസരിച്ച് അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തി പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.</p> <p>2. വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും നാട്ടിലിറങ്ങിയ വന്യജീവികളെ കാട്ടിലേയ്ക്ക് തിരികെ അയക്കുന്നതിനും റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളുടെ (ആർ.ആർ.റ്റി) സേവനം വിനിയോഗിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>3. സംസ്ഥാനത്ത് മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് എട്ട് സ്ഥിരം റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ നിലമ്പൂർ നോർത്ത്, വയനാട്, പാലക്കാട്, കണ്ണൂർ, റാന്നി, കോഴിക്കോട്, മണ്ണാർക്കാട്, പേപ്പാറ എന്നിവിടങ്ങളിലും ഏഴ് താത്കാലിക റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ കാസർഗോഡ്, കൽപ്പറ്റ, മലയാറ്റൂർ, മൂന്നാർ, പുനലൂർ, അട്ടപ്പാടി, പീരുമേട് എന്നിവിടങ്ങളിലും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>4. വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം മുൻകൂറായി അറിയിക്കുന്നതിനായി ഏർജി വാർണിംഗ് സിസ്റ്റം വനത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള ജനവാസ മേഖലകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>

5. മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി തദ്ദേശീയരും ജനപ്രതിനിധികളും വനം ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചേർന്നുള്ള ജനകീയ ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ 261 ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ സംസ്ഥാനത്ത് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

6. കങ്കിയാനകളെ ഉപയോഗിച്ച് കാട്ടാനകളെ തിരിച്ച് കാട്ടിലേയ്ക്ക് തുരത്തുന്നതിനായി കങ്കി സ്കാഡുകളും പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.

7. ജനവാസ മേഖലകളിലിറങ്ങുന്ന ആന, കടുവ, പുലി തുടങ്ങിയ വന്യമൃഗങ്ങളെ കാട്ടിലേക്ക് തുരത്താൻ കഴിയാതെ വരുന്നപക്ഷം അവയെ പിടികൂടി ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നും അകലെയുള്ള വനമേഖലയിലേയ്ക്ക് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.

8. മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും ആയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഹ്രസ്വകാല-ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതിനും KFRRI അഗ്രികൾച്ചറൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി, വെറ്റിനറി യൂണിവേഴ്സിറ്റി, ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷൻ, തദ്ദേശവാസികൾ എന്നിവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പഠനം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതിന് സർക്കിൾ നോഡൽ ഓഫീസർമാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

9. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളിൽപ്പെടുത്തി വന്യജീവികളുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിന് മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തികൾ, ചെക്ക്ഡാമുകളുടെ നിർമ്മാണം, തദ്ദേശീയമല്ലാത്ത കളകളുടെ നിർമ്മാർജ്ജനം, വനത്തിനകത്ത് ജല ലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് കളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയവ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്.

10. വന്യജീവികൾക്കും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്കും ദോഷകരമായി ഭവിക്കുന്ന കാട്ടുതീ തടയുന്നതിനായി വനമേഖലകളിലും വനാതിർത്തിപങ്കിടുന്ന ജനവാസമേഖലകളിലും കാട്ടുതീ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്.

11. മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി സാമ്പത്തിക ലഭ്യതയനുസരിച്ച് ഹ്രസ്വകാല ദീർഘകാല

		<p>പദ്ധതികൾ കണ്ടുപിടിക്കുവാനും അതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് നിർദ്ദേശിക്കുവാനും സ.ഉ (സാധാ) നം.242/2023/വനം തീയതി 20.06.2023 പ്രകാരം ഒരു സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് അനുബന്ധം- 1-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു)</p> <p>12. വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം കൃഷിനാശം സംഭവിച്ച കർഷകർക്ക് 08.01.2015-ലെ സ.ഉ.(കൈ) നം.2/2015/വനം, 05.04.2018-ലെ സ.ഉ. (കൈ)നം.17/2018/വനം എന്നീ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നുണ്ട്. (സർക്കാർ ഉത്തരവുകളുടെ പകർപ്പുകൾ അനുബന്ധം- 2, 3 ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു)</p>
(ബി)	<p>വന മേഖലയോട് ചേർന്ന് താമസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കാൻ സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ വിശദമാക്കാമോ ?</p>	<p>(ബി) സംസ്ഥാനത്ത് വനമേഖലയോട് ചേർന്ന് താമസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p>1. ജനവാസ മേഖലയോട് ചേർന്ന് വരുന്ന വനാതിർത്തികളിൽ സൗരോർജ്ജ വേലി, സൗരോർജ്ജ തൂക്കവേലി, ആന പ്രതിരോധ മതിലുകൾ, കിടങ്ങുകൾ, ക്രാഷ്ഗാർഡ് റോപ്പ് ഫെൻസിംഗ്, റെയിൽ ഫെൻസിംഗ്, ജൈവവേലി എന്നിവ നിർമ്മിക്കുകയും കാലാകാലങ്ങളിൽ ഫണ്ട്ന്റെ ലഭ്യതയനുസരിച്ച് അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തി പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.</p> <p>2. വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും നാട്ടിലിറങ്ങിയ വന്യജീവികളെ കാട്ടിലേയ്ക്ക് തിരികെ അയക്കുന്നതിനും റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളുടെ (ആർ.ആർ.റ്റി) സേവനം വിനിയോഗിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>3. സംസ്ഥാനത്ത് മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് എട്ട് സ്ഥിര റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ നിലമ്പൂർ നോർത്ത്, വയനാട്, പാലക്കാട്, കണ്ണൂർ, റാന്നി, കോഴിക്കോട്, മണ്ണാർക്കാട്, പേപ്പാറ എന്നിവിടങ്ങളിലും ഏഴ് താത്കാലിക റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ കാസർഗോഡ്, കൽപ്പറ്റ, മലയാറ്റൂർ, മൂന്നാർ, പുനലൂർ, അട്ടപ്പാടി, പീരുമേട് എന്നിവിടങ്ങളിലും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>4. വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം മുൻകൂറായി അറിയിക്കുന്നതിനായി ഏർജ്ജി വാർണിംഗ് സിസ്റ്റം വനത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള ജനവാസ മേഖലകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>

5. മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി തദ്ദേശീയരും ജനപ്രതിനിധികളും വനം ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചേർന്നുള്ള ജനകീയ ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ 261 ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ സംസ്ഥാനത്ത് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

6. കങ്കിയാനകളെ ഉപയോഗിച്ച് കാട്ടാനകളെ തിരിച്ച് കാട്ടിലേയ്ക്ക് തുരത്തുന്നതിനായി കങ്കി സ്കാഡുകളും പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.

7. ജനവാസ മേഖലകളിലിറങ്ങുന്ന ആന, കടുവ, പുലി തുടങ്ങിയ വന്യമൃഗങ്ങളെ കാട്ടിലേക്ക് തുരത്താൻ കഴിയാതെ വരുന്നപക്ഷം അവയെ പിടികൂടി ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നും അകലെയുള്ള വനമേഖലയിലേയ്ക്ക് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.

8. മനുഷ്യ-വന്യമൃഗ സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും ആയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഹ്രസ്വകാല-ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതിനും KFRി അഗ്രികൾച്ചറൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി, വെറ്റിനറി യൂണിവേഴ്സിറ്റി, ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷൻ, തദ്ദേശവാസികൾ എന്നിവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പഠനം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതിന് സർക്കിൾ നോഡൽ ഓഫീസർമാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

9. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളിൽപ്പെടുത്തി വന്യജീവികളുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിന് മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തികൾ, ചെക്ക്ഡാമുകളുടെ നിർമ്മാണം, തദ്ദേശീയമല്ലാത്ത കളകളുടെ നിർമ്മാർജ്ജനം, വനത്തിനകത്ത് ജല ലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് കളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയവ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്.

10. വന്യജീവികൾക്കും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്കും ദോഷകരമായി ഭവിക്കുന്ന കാട്ടുതീ തടയുന്നതിനായി വനമേഖലകളിലും വനാതിർത്തിപങ്കിടുന്ന ജനവാസമേഖലകളിലും കാട്ടുതീ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്.

11. മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി സാമ്പത്തിക ലഭ്യതയനുസരിച്ച് ഹ്രസ്വകാല ദീർഘകാല

പദ്ധതികൾ കണ്ടുപിടിക്കുവാനും അതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് നിർദ്ദേശിക്കുവാനും സ.ഉ (സാധാ) നം.242/2023/വനം തീയതി 20.06.2023 പ്രകാരം ഒരു സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് അനുബന്ധം- 1-ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു)

12. വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം കൃഷിനാശം സംഭവിച്ച കർഷകർക്ക് 08.01.2015-ലെ സ.ഉ.(കൈ) നം.2/2015/വനം, 05.04.2018-ലെ സ.ഉ. (കൈ)നം.17/2018/വനം എന്നീ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നുണ്ട്. (സർക്കാർ ഉത്തരവുകളുടെ പകർപ്പുകൾ അനുബന്ധം- 2, 3 ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു)

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

"രേണഭാഷ മാതൃഭാഷ"

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

വനം വന്യജീവി വകുപ്പ്- മനുഷ്യ വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി സാമ്പത്തികലഭ്യതക്കനുസരിച്ച് ഹ്രസ്വകാല, ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ കണ്ടുപിടിക്കുവാനും അതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ് നിർദ്ദേശിക്കുവാനും ഒരു സമിതി രൂപീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

വനം വന്യജീവി (ഡി) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(സാധാ) നം.242/2023/F&WLD തീയതി, തിരുവനന്തപുരം, 20-06-2023

പരാമർശം:- 1. 25.05.2023- ലെ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ 48/CS/2023/CSO നമ്പർ കഠിപ്പ്.

ഉത്തരവ്

മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തി അതിനുള്ള കാരണവും സ്വീകരിക്കേണ്ട പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങളും ശുപാർശ ചെയ്തുകൊണ്ട് 2021-2022 കാലയളവിൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് വൈൽഡ് ലൈഫ്& ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, കേരളസർക്കാരിന് ഒരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ 5 വർഷത്തേക്ക് 620 കോടി രൂപയാണ് ചെലവ് കണക്കാക്കിയിരുന്നത്.

ഇതിനുപുറമെ, ഇതേ കാലയളവിൽ മറ്റൊരു എക്സ്പെർട്ട് സബ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കുകയും, വിശദമായ ചർച്ചകൾക്കും പഠനങ്ങൾക്കും ശേഷം മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ടി റിപ്പോർട്ടിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ 10 വർഷത്തേക്ക് 1150 കോടി രൂപയാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

മേൽ പറഞ്ഞ രണ്ടു റിപ്പോർട്ടുകളും പരിഗണിച്ച്, സാമ്പത്തികലഭ്യതയനുസരിച്ച് ഹ്രസ്വകാല (3 വർഷം), ദീർഘകാല (3 വർഷത്തിൽ കടുതൽ) പദ്ധതികൾ കണ്ടുപിടിക്കാനും അതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ് നിർദ്ദേശിക്കാനും ചുവടെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ സമിതിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി, മൂന്നാഴ്ചയ്ക്കകം റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാൻ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

- 1. ശ്രീ. കെ.ആർ.ജ്യോതിലാൽ IAS, അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (വനം- വന്യജീവി വകുപ്പ്)- ചെയർമാൻ
- 2. ശ്രീ. മുഹമ്മദ് വൈ സഫിറുള്ള കെ IAS, ഓഫീസർ ഓൺ സ്പെഷ്യൽ ഡ്യൂട്ടി, ഫിനാൻസ് (റിസോഴ്സസ്) വകുപ്പ് - മെമ്പർ

സ.ഉ.(സാധാ) നം.242/2023/F&WLD

- 3 ശ്രീ. ഡി. ജയപ്രസാദ് IFS, പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് (പ്ലാനിംഗ് & ഡെവലപ്പ്മെന്റ്) - മെമ്പർ
- 4. ഡോ. കുരുവിള തോമസ് IFS,(Rtd) - മെമ്പർ
- 5. ഡോ. എം. ബാലസുബ്രഹ്മണ്യൻ, ലീഡ് വൈൽഡ് ലൈഫ് മോണിറ്ററിംഗ് എക്സ്പെർട്ട്, പഠനങ്ങളും ട്രെയിനിംഗ് കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷൻ - മെമ്പർ.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)
 ഡോ. വി പി ജോയ്
 ചീഫ് സെക്രട്ടറി

പകർപ്പ്-പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.
 പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ, തിരുവനന്തപുരം.
 പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പി & ഡി) തിരുവനന്തപുരം.
 ശ്രീ. മുഹമ്മദ് വൈ സഫിറുള്ള കെ IAS, ഓഫീസർ ഓൺ സ്പെഷ്യൽ ഡ്യൂട്ടി, ഫിനാൻസ് (റിസോഴ്സസ്) വകുപ്പ്
 ഡോ.എം.ബാലസുബ്രഹ്മണ്യൻ, ലീഡ് വൈൽഡ് ലൈഫ് മോണിറ്ററിംഗ് എക്സ്പെർട്ട്, പഠനങ്ങളും ട്രെയിനിംഗ് കൺസർവേഷൻ ഫൗണ്ടേഷൻ.
 ഡോ. കുരുവിള തോമസ് IFS,(Rtd) (പി.സി.സി.എഫ് & ഹോഫ് മുഖേന)
 പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ്/എ&ഇ) കേരള, തിരുവനന്തപുരം.
 കരുതൽ ഫയൽ

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

 സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

പകർപ്പ് - ബഹു.മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിക്ക്
 ബഹു. വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിക്ക്
 അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ, വനം വന്യജീവി വകുപ്പ്.
 ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ സി.എ , വനം വന്യജീവി വകുപ്പ്

2834

GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

Forest & Wild Life Department -Fixing Compensation rates for various crops (individually) lost due to attack by wild animals - Orders issued in compliance of assurance given in G.O.(Rt) No. 101/2014/F&WLD dated 03.03.2014 and direction of the Hon. Human Rights Commission in HRMP No.5671/2014 dated 02/07/2014 and 04/09/2014.

FOREST & WILD LIFE (D) DEPARTMENT

GO (Ms) No. 02/2015/F&WLD

Thiruvananthapuram, Dated: 08.01.2015

- Read:
- 1) The Kerala Rules for Compensation to victims of Attack by Wild animals Rules, 1980
 - 2) G.O.(MS) No. 96/2004/Agri dated 06.04.2004 issued from the Agriculture Department
 - 3) G.O.(MS) No. 239/2012/DMD dated 11.06.2012 issued from the Revenue Department
 - 4) G.O.(Ms) No.32/2013/F&WLD dated 22.03.2013
 - 5) G.O.(Rt) No. 101/2014/F&WLD dated 03.03.2014
 - 6) W.P © 16692/2014 filed by Smt. Laissy Thomas before the Hon'ble High Court
 - 7) Order of the Hon Human Rights Commission dated 02/07/2014 and 04/09/2014
 - 8) Letter No. WL1-2081/2011 dated 08.07.2014 from the Principal Chief Conservator of Forests(Wildlife), Thiruvananthapuram

ORDER

Government have enacted the Kerala Rules for payment of Compensation to the victims of attack by wild animals, 1980 (*read as 1st paper above*) with a view to provide assistance to the affected parties for death, injury and loss of crops houses etc. due to the attack by wild animals. The Rules were amended from time to time making sufficient increase in the rates of compensation payable to victims. However, the Forest Department have not issued separate orders for calculating the value of lost crops individually, instead, the value of loss of individual crops were calculated based on the Government orders issued by the Agriculture Department from time to time. The latest order issued by the Agriculture Department in this regard is read as 2nd paper above.

WLI
16/1/15
A-B
16/1
PCCF (WL) & CWW

After the year 2004 Agriculture Department have not issued any orders fixing the rates of compensation for loss of crops. Agriculture Department now follows the rates fixed by the Revenue Disaster Management Department for calculating the compensation for loss of crops. (order read as 3rd paper above).

2) As per G.O read as 4th paper above Government have revised the total compensation payable for loss of crops due attack of Wildanimals from Rs. 50,000/- to Rs.75,000/- and the payment to a particular individual for loss has been restricted to 4 times a year.

3) In the G.O read as 5th paper above an undertaking was given by the Government for preparing a comprehensive proposal for payment of compensation considering not only the cultivated area of the lost crops but also the age of destroyed crops. In the meantime Smt Laissy Thomas, a resident of Idukki District has filed Writ Petition read as 6th paper above requesting to direct the Government to issue orders for fixing compensation for crops considering age of the destroyed crops also. The Hon. Human Rights Commission vide orders read as 7th paper above has also directed the Government to revise the compensation payable for loss of individual crops considering the present conditions.

4) A meeting regarding the issue was held on 31.10.2014 and it was decided to fix compensation for loss of crops individually with a 10% increase on the rates fixed by the Disaster Management (Revenue-K) Department vide G.O read as 3rd paper above as detailed below:

Name of Crop	Rates fixed by the Revenue Department vide G.O (MS) No. 239/2012/ DMD dated 11.06.2012	Rate to be fixed by the Forest Department (with 10% increase on rates mentioned at Column 2)
Paddy (per ha.)	10000	11000
Coconut (Bearing per No.)	700	770
Coconut (Not Bearing per No.)	350	385
Coconut (up to one year per No.)	100	110
Banana (Bunched per No.)	100	110
Banana (Non Bunched per No.)	75	83
Rubber (Tapping Per No.)	300	330

Rubber (Non-taping per No.)	200	220
Cashew (bearing per No.)	150	165
Cashew (Non bearing above 3/years per No.)	100	110
Arecanut (bearing per No.)	150	165
Arecanut (Non bearing per No.)	100	110
Cocoa (Bearing per No.)	100	110
Coffee (per No)	100	110
Pepper (bearing per No)	75	83
Ginger(for 10 cents)	150	165
Turmeric (for 10 cents)	120	132
Tapioca (grown above two months)	150	165
Groundnut (ha)	2000	2200
Sesamum (50 cents)	1200	1320
Vegetables (for 10 cents)	200	220
Nutmeg (bearing per No)	400	440
Nut meg (non bearing)	150	165
Clove (bearing per No)	200	220
Clove (non bearing per No)	100	110
Cardamom (ha)	2500	2750
Betel vine (1 cent)	300	330
Pulses (1 ha)	1000	1100
Tuber Crops (Colossiayam etc) 10 cents	150	165
Sugar cane (1 ha)	2500	2750
Pineapple (for 10 cents)	750	825
Fodder grass (10 cents)	150	165
Mulberry (50 cents)	750	825
Tobacco (10 cents)	1500	1650
Cotton (10 cents)	300	330

5) In the circumstances Government are pleased to fix the rates of compensation payable to the loss of crops (each crop separately) due to attack of wild animals as

detailed below. The total compensation payable will be subject to the amount and conditions specified in Government order read as 4th paper above.

Name of Crop	Rate of compensation to be payable for loss of crops
Paddy (per ha.)	11000
Coconut (Bearing per No.)	770
Coconut (Not Bearing per No.)	385
Coconut (up to one year per No.)	110
Banana (Bunched per No.)	110
Banana (Non Bunched per No.)	83
Rubber (Tapping Per no)	330
Rubber (Non tapping per No.)	220
Cashew (bearing per No.)	165
Cashew (Non bearing above 3 years per No.)	110
Arecanut (bearing per No.)	165
Arecanut (Non bearing per No.)	110
Cocoa (Bearing per No.)	110
Coffee (per No)	110
Pepper (bearing per No)	83
Ginger (for 10 cents)	165
Turmeric (for 10 cents)	132
Tapioca (grown above two months)	165
Groundnut (per ha.)	2200
Sesamum (for 50 cents)	1320
Vegetables (for 10 cents)	220
Nutmeg (bearing per No)	440
Nut meg (non bearing)	165
Clove (bearing per No)	220
Clove (non bearing per No)	110
Cardamom (per ha.)	2750
Betel vine (1 cent)	330
Pulses (per 1 ha.)	1100
Tuber Crops (Colossiayam etc) for 10 cents	165

Sugar cane (per ha)	2750
Pineapple (for 10 cents)	825
Fodder grass (for 10 cents)	165
Mulberry (for 50 cents)	825
Tobacco (for 10 cents)	1650
Cotton (for 10 cents)	330

(By order of the Governor)

P.K.MOHANTY
Additional Chief Secretary

To

- 1) The Principal Chief Conservator of Forests & Head of Forest Forces,
Thiruvananthapuram.
- 2) The Principal Chief Conservator of Forests (WL), Thiruvananthapuram.
- 3) The Accountant General (A&E/Audit), Thiruvananthapuram.
- 4) The Advocate General Ernakulam (with C/L)
- 5) The Registrar, Kerala State Human Rights Commission, Thiruvananthapuram
(With C/L)
- 6) The Director, I & PRD (for uploading in official website)
- 7) Stock File/Office Copy

Forwarded/by order

y Section Officer

കേരള സർക്കാർ
സംഗ്രഹം

വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് - "1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ്" എന്ന ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 2(എ), 3(എ)(1), 3(എ)(2), 3(എ)(3), 3(എ)(4), 4(ഡി), 5(എ) എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തിയും നഷ്ടപരിഹാരതുക വർദ്ധിപ്പിച്ചും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

വനം വന്യജീവി (ഡി) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(കൈ) നം./17/2018/വനം തീയതി,തിരുവനന്തപുരം, 05/04/2018

- പരാമർശം:- 1) 22/03/2013-ലെ സ.ഉ(എം.എസ്) നം. 32/2013/വനം.
2) 17/11/2014-ലെ സ.ഉ(എം.എസ്) നം.96/2014/വനം.
3) പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ 27/09/2017-ലെ ഡബ്ല്യു.എൽ 1- 2081/2011 നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

കേരള നിയമസഭയുടെ വിഷയനിർണ്ണയസമിതി X-ന്റെ 2015-16 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ പരിശോധന സംബന്ധിച്ച അഞ്ചാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ പത്താമത് ശുപാർശ പ്രകാരം വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിച്ച വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് നൽകി വരുന്ന നിലവിലുള്ള നഷ്ടപരിഹാര തുക 5 ലക്ഷത്തിൽനിന്നും 10 ലക്ഷമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു നൽകാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന്, വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള ജീവഹാനിയ്ക്കും പരിക്കിനും കൃഷിനാശത്തിനും നൽകുന്ന നഷ്ടപരിഹാര തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലേക്കായി "1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ്" എന്ന ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 3(എ)(1), 3(എ)(2), 3(എ)(3), 3(എ)(4), 4(ഡി), 5(എ) എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഭേദഗതി വരുത്തി നഷ്ടപരിഹാരതുക കാലോചിതമായി വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്ന ശുപാർശ പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ പരാമർശം (3) പ്രകാരം സർക്കാരിൽ ലഭ്യമാക്കുകയുണ്ടായി. പരാമർശം (1) സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ പരിക്കേൽക്കുന്നവർക്കും കനുകാലികൾക്കും മറ്റു വസ്തുവകകൾക്കും കൃഷിയ്ക്കും ഉണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക് പരമാവധി 75000 രൂപയാണ് നൽകിയിരുന്നത്. പരാമർശം (2)-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് 5ലക്ഷം രൂപയും വനത്തിനു പുറത്തുവെച്ച് പാമ്പുകടിയേറ്റ് മരണപ്പെടുന്നവരുടെ ആശ്രിതർക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപയുമാണ് നഷ്ടപരിഹാരമായി നൽകിയിരുന്നത്.

സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ ശുപാർശയനുസൃതമായി മുഖ്യവനപാലകൻ സമർപ്പിച്ച ശുപാർശ സർക്കാർ വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുള്ള ജീവഹാനിയ്ക്കും പരിക്കിനും കൃഷിനാശത്തിനും നൽകുന്ന നഷ്ടപരിഹാര തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി "1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ്" ചട്ടങ്ങളിൽ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭേദഗതികൾ വരുത്തി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ	ഭേദഗതി
----------------------	--------

<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(1)</p> <p><u>മനുഷ്യ ജീവഹാനി:</u> വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് 5ലക്ഷം രൂപ നൽകാവുന്നതാണ്. വനത്തിനു പുറത്തു വച്ച് പാമ്പുകടിയേറ്റ് ജീവഹാനി സംഭവിച്ചാൽ നഷ്ടപരിഹാരം ഒരു ലക്ഷം രൂപയായി നിജപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ) (1)</p> <p><u>മനുഷ്യ ജീവഹാനി :</u> വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലം ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് 10ലക്ഷം രൂപ നൽകാവുന്നതാണ്. വനത്തിനു പുറത്തുവച്ച് പാമ്പുകടിയേറ്റ് ജീവഹാനി സംഭവിച്ചാൽ നഷ്ടപരിഹാരം രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയായി നിജപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.</p>
<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(2)</p> <p><u>സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം ഉണ്ടാകുന്നവർക്ക് 75,000/- (എഴുപത്തി അയ്യായിരം) രൂപ വരെ നൽകാം.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(2)</p> <p><u>സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം സ്ഥായിയായ അംഗവൈകല്യം ഉണ്ടാകുന്നവർക്ക് 200,000/- (രണ്ട് ലക്ഷം) രൂപ വരെ നൽകാം.</p>
<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(3)</p> <p><u>കന്നുകാലി നഷ്ടം; കൃഷി, വീടുകൾ/കടിലുകൾ എന്നിവയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ</u> മുതലായവ- വീടുകൾ/കടിലുകൾ, കൃഷി, കന്നുകാലികൾ എന്നിവയ്ക്ക് വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക്, കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന തുകയുടെ 100% (നൂറ് ശതമാനം) , പരമാവധി 75,000/- (എഴുപത്തി അയ്യായിരം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ ഓരോ നാശനഷ്ടത്തിനും നൽകാവുന്നതാണ്.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(3)</p> <p><u>കന്നുകാലി നഷ്ടം; കൃഷി, വീടുകൾ/കടിലുകൾ എന്നിവയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ</u> മുതലായവ- വീടുകൾ / കടിലുകൾ, കൃഷി, കന്നുകാലികൾ എന്നിവയ്ക്ക് വന്യജീവി ആക്രമണം മൂലമുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക്, കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന തുകയുടെ 100% (നൂറ് ശതമാനം), പരമാവധി 100,000/- (ഒരു ലക്ഷം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ ഓരോ നാശനഷ്ടത്തിനും നൽകാവുന്നതാണ്.</p>

<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(4)</p> <p><u>വ്യക്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന പരിക്ക്-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം പരിക്ക് പറ്റുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് ചികിത്സക്ക് ചെലവാകുന്ന തുക പരമാവധി 75,000/- (എഴുപത്തി അയ്യായിരം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ നൽകാവുന്നതാണ്. പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവാകുന്ന മുഴുവൻ തുകയും നൽകാവുന്നതാണ്. ചികിത്സാ ചെലവ് അനുവദിക്കുന്നത് അപേക്ഷകന് ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവായ തുക സംബന്ധിച്ച് കേരള സർക്കാർ സർവ്വീസിലെ സിവിൽ സർജൻ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 3(എ)(4)</p> <p><u>വ്യക്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന പരിക്ക്-</u> വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം മൂലം പരിക്ക് പറ്റുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് ചികിത്സക്ക് ചെലവാകുന്ന തുക പരമാവധി 100,000/- (ഒരുലക്ഷം) രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ നൽകാവുന്നതാണ്. പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവാകുന്ന മുഴുവൻ തുകയും നൽകാവുന്നതാണ്. ചികിത്സാ ചെലവ് അനുവദിക്കുന്നത് അപേക്ഷകന് ചികിത്സാർത്ഥം ചെലവായ തുക സംബന്ധിച്ച് കേരള സർക്കാർ സർവ്വീസിലെ സിവിൽ സർജൻ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും.</p>
<p style="text-align: center;">ചട്ടം 4(ഡി)</p> <p><u>നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ:</u> മനുഷ്യ ജീവഹാനിയുണ്ടായാൽ റേഞ്ച് ഓഫീസറുടെ ശുപാർശ ലഭിച്ചാൽ 15 ദിവസത്തിനകം ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഗെയിം വാർഡൻ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ തുടരന്വേഷണം നടത്തുകയും ആവശ്യമായ ഉത്തരവ് 15 ദിവസത്തിനകം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ആയതിന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചട്ടം 5 പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.</p>	<p style="text-align: center;">ചട്ടം 4(ഡി)</p> <p><u>നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ:</u> മനുഷ്യ ജീവഹാനിയുണ്ടായാൽ റേഞ്ച് ഓഫീസറുടെ ശുപാർശ ലഭിച്ചാൽ 1 5 ദിവസത്തിനകം ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഗെയിം വാർഡൻ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ തുടരന്വേഷണം നടത്തുകയും ആവശ്യമായ ഉത്തരവ് 1 5 ദിവസത്തിനകം പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതുമാണ്. ആയതിന് അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചട്ടം 5 പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. റേഞ്ച് ഓഫീസറുടെ ശുപാർശ ലഭിച്ച ശേഷം ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ/ഗെയിം വാർഡൻ/ വൈൽഡ് ലൈഫ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ ബന്ധപ്പെട്ട വില്ലേജ് ഓഫീസറുടെ പക്കൽ നിന്നും ബന്ധുത്വം സംബന്ധിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭ്യമാകുന്നതുവരെ നഷ്ടപരിഹാരത്തിന്റെ ആകെ തുകയുടെ 5 0 % മരണപ്പെട്ടയാളുടെ</p>

	<p>നിയമപരമായ അവകാശികൾക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്. ബാക്കി തുക അനന്തരാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കുന്ന തീയതി മുതൽ 7 ദിവസത്തിനകം നൽകേണ്ടതാണ്.</p>
<p>ചട്ടം 5 (എ) <u>നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ലാത്ത വ്യക്തികൾ:</u> വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തി വന്യ ജീവി (സംരക്ഷണം) നിയമം, 1972, കേരള വനം നിയമം എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയോ ഉൾപ്പെടുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നഷ്ട പരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ല.</p>	<p>ചട്ടം 5 (എ) <u>നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ലാത്ത വ്യക്തികൾ:</u> വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തി വന്യ ജീവി (സംരക്ഷണം) നിയമം 1972, കേരള വനം നിയമം എന്നിവ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയോ ഉൾപ്പെടുകയോ ചെയ്താൽ നഷ്ട പരിഹാരത്തിന് അർഹതയില്ല. എന്നിരുന്നാലും സ്ഥിരം കുറ്റവാളികൾ അല്ലാത്ത വനം കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വ്യക്തികൾ വനം കുറ്റകൃത്യത്തിനിടയിൽ അല്ലാതെ വന്യജീവി ആക്രമണത്തിൽ മരണപ്പെട്ടാൽ ആയത് ബന്ധപ്പെട്ട സർക്കിളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ പരിശോധിക്കുകയും അർഹതയുള്ള കേസിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതുമാണ്.</p>

1980ലെ കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ ടു വിക്ടീംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ് എന്ന ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 2 (എ) ൽ 'വന്യജീവി' എന്ന നിർവ്വചനത്തിൽ "നാട്ടാന" എന്നു കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ഭേദഗതി വരുത്തുന്നു.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)
വേണ. വി
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ & ഹെഡ് ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സസ്, തിരുവനന്തപുരം
പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ(വന്യ ജീവി) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ,
തിരുവനന്തപുരം.

പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ&ഇ/ആഡിറ്റ്), തിരുവനന്തപുരം.

പൊതുഭരണ (എസ്.സി) വകുപ്പ്)(ഇനം നമ്പർ 2037 പ്രകാരം)

ധനകാര്യ വകുപ്പ് (26/12/2017-ലെ 675902/അഗ്രി.ബി1/407/2017/ധന അനു.കുറിപ്പ് പ്രകാരം)

വിവര പൊതുജന സമ്പർക്ക വകുപ്പ്.

കരുതൽ ശേഖരം/ഓഫീസ് കോപ്പി.

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ